Ogólnopolska Izba Zaawansowanej Praktyki Pielęgniarskiej (projekt)
www.oizpp.pl e-mail: biuro@oizpp.pl

Warszawa, dn. 28.10.2025

PHU EBEN-HEZER Dariusz Popiński ul. Wasilkowska 12c 04-938 Warszawa NIP: 9521642875

Do:
Ministra Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Do wiadomości: Prezydent Rzeczypospolitej Polski, Prezes Rady Ministrów

---

Wniosek o wykreślenie §8 z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń udzielanych przez pielęgniarkę albo położną samodzielnie bez zlecenia lekarskiego (Dz.U. 2025 poz. 821)

Szanowna Pani Minister,

w związku z licznymi wątpliwościami interpretacyjnymi oraz głosami środowiska pielęgniarskiego dotyczącymi **faktycznego zakresu samodzielności** zawodowej pielęgniarek, zwracam się z uprzejmą, lecz stanowczą prośbą o **rozważenie wykreślenia §8** z wyżej wymienionego rozporządzenia.

Przepis ten w swojej obecnej formie stanowi **poważną barierę dla realizacji ustawowej samodzielności** zawodu pielęgniarki, utrwalając zależność od lekarza w sposób sprzeczny z duchem nowoczesnej opieki zdrowotnej i kierunkami rozwoju profesji w Unii Europejskiej.

---

1. §8 – fikcja samodzielności, realna zależność

Zgodnie z §8 ust. 1 i 2, **pielęgniarka ma obowiązek każdorazowego, „niezwłocznego poinformowania lekarza" o samodzielnym wykonaniu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych**.
W praktyce oznacza to, że nawet działania w pełni mieszczące się w zakresie kompetencji pielęgniarki (np. podanie leków OTC, interwencje pielęgniarskie, tlenoterapia, badania przesiewowe) **tracą charakter autonomiczny**, skoro ich wykonanie wymaga **obligatoryjnego raportowania lekarzowi.**

Taki zapis czyni z §8 **instrument quasi-nadzoru**, a nie narzędzie profesjonalnej współpracy interdyscyplinarnej. De facto, przepis ten **odbiera sens art. 4 ust. 1 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej**, zgodnie z którym pielęgniarka „***wykonuje zawód samodzielnie, zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz z posiadanymi kwalifikacjami".***

---

2. Niespójność systemowa i odpowiedzialność prawna

Obowiązek natychmiastowego informowania lekarza po każdym samodzielnym działaniu generuje ryzyko błędów dokumentacyjnych i odpowiedzialności zawodowej pielęgniarki – nawet w przypadku działań zgodnych z prawem.
W praktyce pielęgniarki rezygnują z proaktywnych interwencji w obawie przed konsekwencjami proceduralnymi, co obniża efektywność systemu i szkodzi pacjentom.

---

3. Paternalizm sankcjonowany prawem

§8 utrwala model **paternalizmu sankcjonowanego prawem** – w którym zaufany i kompetentny zawód medyczny pozostaje w relacji podporządkowania wobec innego zawodu, niezależnie od poziomu specjalizacji, doświadczenia i posiadanych uprawnień.
To rozwiązanie archaiczne, niezgodne z europejskim kierunkiem rozwoju opieki opartej na partnerskiej współpracy (model APN – *Advanced Practice Nursing*), w którym pielęgniarki posiadają uprawnienia do diagnozowania, ordynowania leków i prowadzenia terapii bez konieczności raportowania lekarzowi każdego działania.

---

4. Wnioski i postulaty

W świetle powyższego postuluję:

1. **Wykreślenie §8** z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 lutego 2017 r., jako przepisu niespójnego z ustawą i zasadą samodzielności zawodu.
2. **Zastąpienie go zapisem** umożliwiającym pielęgniarce działanie w pełnym zakresie kompetencji, z obowiązkiem współpracy interdyscyplinarnej wyłącznie w przypadkach przekraczających jej kwalifikacje.
3. **Powołanie zespołu eksperckiego** z udziałem przedstawicieli środowiska pielęgniarskiego i prawników zdrowia publicznego w celu opracowania nowych ram prawnych rzeczywistej samodzielności zawodowej.

---

5. Konkluzja

§8 to nie przepis o samodzielności - to paragraf o kontroli.
Dopóki pozostaje w mocy, samorząd pielęgniarski nie może mówić o realnej autonomii zawodowej, a pacjent nie może korzystać z pełnego potencjału kadry pielęgniarskiej.

W trosce o bezpieczeństwo pacjentów, jakość opieki i racjonalne wykorzystanie zasobów ludzkich w ochronie zdrowia, wnoszę o **pilne usunięcie §8** oraz rozpoczęcie prac nad przywróceniem rzeczywistej podmiotowości zawodu pielęgniarki w polskim systemie prawnym.

Z wyrazami szacunku,
Dariusz Popiński Kierownik Projektu
Zespół Inicjatywy na rzecz Ustawowej Regulacji Zaawansowanej Praktyki Pielęgniarskiej w Polsce